

Jaarverslag 2024

Er hebben dit jaar weer veel activiteiten plaatsgevonden, die gewaardeerd werden door zowel leden als andere geïnteresseerde deelnemers. Het ledenbestand groeit nog steeds en het Trefpunt wordt nog steeds mooier. Kortom, we zijn een actieve, enthousiaste vereniging, waarvan ook het komende jaar weer veel te verwachten is.

Bestuur

We starten 2024 met een goed bezochte en gezellige nieuwjaarsreceptie. De proza-creativiteit van de Rotta-leden kent een hoog niveau. Ter plekke worden fraaie limericks bedacht en voorgedragen. Tijdens de Algemene Ledenvergadering in maart, wordt Bert van den Bulk gekozen als nieuw bestuurslid en Arend Hoozeveld wordt herkozen. Het bestuur is blij met deze (her)benoemingen. Tijdens dezelfde vergadering wordt Klaas Verschoor in het zonnetje gezet als Goudhaantje van het Jaar!

Rotta is een stabiele vereniging met zelfstandige werkgroepen, maar toch spelen er telkens voldoende zaken om 10 boeiende bestuursvergaderingen te hebben. De bestuursvergaderingen zijn openbaar, dus schuif gerust een keer aan. De data staan in de agenda op onze website.

Expeditie Rotta

Op de 2e zaterdag van de maand van 10:00 - 12:00, is Expeditie Rotta inmiddels een vaste waarde op de activiteitenkalender van onze vereniging. Het kernteam weet ook in 2023 een interessant en gevarieerd programma aan te bieden waarbij elke maand een ander natuurthema aan de orde komt of een bijzonder gebied wordt bezocht. Alle Expedities vinden in onze directe omgeving plaats. Een mooi Expeditie-voorbeeld is de ontdekkingstocht in het hartje van Rotterdam waar we op zoek gaan naar muur- en kadeplanten. Dankzij de zeer kundige ogen van roerganger Dick Hoek, vinden we maar liefst 60 verschillende soorten planten. Houd de Nieuwsflits in de gaten voor de komende Expeditie. Je hoeft echt geen grote kenner te zijn om mee te wandelen; je bent altijd van harte welkom.

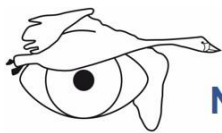

De es onder de loep

Ledenavonden

Het nieuwe jaar begonnen we in januari bij ons uitgangspunt: de natuur in het Rotta gebied. Dick Hoek hield een lezing aan de hand van het recente rapport dat hij over ons gebied gemaakt heeft. In februari maakten we een tijdreis langs de Rotte met Jurrien Moree van de afdeling archeologie van de gemeente Rotterdam. Hij heeft opgravingen gedaan heeft ter hoogte van de tunnel onder de Rotte> Hij nam ons mee in zijn opgedane ervaringen. De ALV van maart liep uit op een fictieve wandeling door de Natuurtuin Zoetermeer (gelegen in het Westerpark) Henk Lubberding gidste ons door de tuin, die de leden zelf 45 jaar geleden hebben aangelegd, gebaseerd op de verschillende landschapstypen in het gebied. In april kwam de eigen Rotta werkgroep waterkwaliteit aan het woord. Al jaren doen zij onderzoek naar de waterkwaliteit (o.a. in het kassengebied en de Groen-zoom) en zijn daarover in contact met de verantwoordelijke waterschappen. Elk werkgroeplid vertelde over zijn activiteiten en de problemen waar ze tegenaan lopen.

In mei vertelde Frans van der Storm van de Natuur en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard over hun werkzaamheden. Het nodigde uit om de Algerabrug over te gaan en het gebied met de mooie natuurvriendelijke aanpassingen nader te bekijken. De ledenavond in juni de binnen-ledenavond is omgezet naar een avondwandeling. In september nam René van Rossum uit Katwijk ons mee in z'n fascinatie voor de vogeltrek. Oren op scherp, turen naar de lucht en genieten. Al 50 jaar telt hij op 3 telposten in de duinen bij Katwijk. Dick Hoek vertelde ons in oktober meer over de samenwerking tussen wilde planten en insecten. Soorten komen en gaan en het is van belang om die ontwikkeling bij te houden. Grote vogels met indrukwekkende vleugels en felle ogen 'wiekten rond' in de novemberlezing over roofvogels. En daarmee werd dit jaar indrukwekkend afgesloten.

Ledenexcursies

2024 Begon met de traditionele Zeelandexcursie. Het was gelukkig mooi weer met veel deelnemers die allemaal hebben genoten en tevreden naar huis gingen. In totaal hebben we 8 ledenexcursies gehouden. De bestemmingen van de excursies waren meestal niet al te ver weg. Naar de Balijbos kwamen diverse deelnemers op de fiets en bij de excursie naar de Haagse Parken gingen we met metrolijn E. De kers op de taart was de ledenmidweek. Aanvankelijk was een weekend gepland, maar alle deelnemers bleken ook wel een midweek op pad te willen. De bestemming van de midweek was het Natuurvriendenhuis Allardsoog in het plaatsje Een West. Organisatorisch had dit wat meer voeten in de aarde, maar uiteindelijk werd dat met 12 deelnemers een groot succes. Tijdens de excursies werd weer van alles waargenomen en veel kennis gedeeld. De groep deelnemers was meestal een mix van meer ervaren vogelaars/natuurkenners en de 'gewone' natuurliefhebbers. Bij de excursies worden, naast een min of meer harde kern, regelmatig "nieuwe gezichten" gesignaleerd. Het laat de brede belangstelling zien voor de excursies onder onze leden. Ook komend jaar gaan we weer leuke excursies organiseren en hopen veel nieuwe deelnemers te zien.

Regioplannen

Netwerken is heel belangrijk in de politiek en ook in het bedrijfsleven. Maar wat doen wij op dit gebied? Dat was dit jaar aanzienlijk. We hadden uitvoerig contact met de overheden in ons werkgebied. Zowel het college van B & W van Lansingerland als dat van Zuidplas kwam voltallig bij ons op bezoek. In beide gevallen was het een heel plezierige ontmoeting. We konden ons verhaal kwijt en we kregen ook heel positieve reacties. Met de raad van Lansingerland gingen we fietsen in het buitengebied van de gemeente, waardoor we wat laten konden zien van ons werk en, in een ongedwongen setting, ook wat vertellen over onze wensen. Ook met de ambtenaren van Lansingerland hebben we op verschillend gebied een heel goede verstandhouding. Zij werken vanuit een andere invalshoek aan onderwerpen waar ook wij bij betrokken zijn.

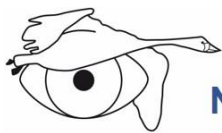
We hebben bij de gemeente dikwijls aandacht gevraagd voor natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen. Nog maar kort geleden heeft het college van Lansingerland besloten om dit als voorwaarde op te nemen in de Omgevingswet 2.0, geldend voor alle bouwwerkzaamheden die in de toekomst plaats gaan vinden. Een heel ingrijpende beslissing. Maar ook aan andere plannen die soms al lang op realisatie wachten wordt serieus gewerkt. Het Triangelpark, het gebied tussen de Bergweg-Zuid en de N209, doorsneden door de nieuwe A16 Rotterdam, heeft de volle aandacht van het gemeentebestuur. De ecologische verbindingen vanuit dit gebied, onder de Bergweg-Zuid en de A16 Rotterdam, liggen er al. Nu het park nog!

Ecologische verbinding onder de A16

Dit is één belangrijk voorbeeld, maar er zijn er meer: In Wilderszijde worden de komende jaren twee oeverwaluwwanden gebouwd. Wij hebben toegezegd dat wij voor het onderhoud zullen zorgen. In Berkel-West zijn we betrokken bij de gesprekken rondom de molenstomp aan de Lies Frankenweg, waarbij het behoud van een mooie ecologische verbinding ter discussie staat. Een ander heet hangijzer is de discussie met de provincie over de bouw van windmolens. Het nut ervan begrijpen we, maar niet dat er locaties worden gezocht in belangrijke groengebieden zoals de Rottezoom tussen het Bentwoud en de A12 en de Noordpolder van Berkel, met de Landscheiding als natuurlijke recreatieve verbinding. Daarom, wat voor dit jaar gold, geldt zeker ook voor het nieuwe jaar: attent blijven op de ontwikkelingen maar ook zorgen voor goede relaties met alle betrokkenen om ons heen.

Gestaag vorderen de voorbereidingen voor het nieuw te bouwen Vijfde Dorp – Cortelande - in het Middengebied van de Zuidplaspolder (gemeente Zuidplas). In 2024 hebben we, als participant in het Platform Mooi Zuidplas, onze zienswijze op het zogenoemde Ontwerp-bestemmingsplan 2 bij de gemeente Zuidplas ingediend. Dit bestemmingsplan betreft de inrichting van de groenblauwe

gebieden rondom het nieuw te bouwen dorp. In onze zienswijze hebben we ons vooral gericht op de invulling van de zogenaamde Groene Schakel (ten zuiden van het nieuwe dorp) als ecologische verbindingszone tussen de Krimpenerwaard en de Rottemeren/Bentwoud. Gezien de tekst 'alles heeft een conserverend karakter' in het bestemmingsplan, hebben we wel enige zorg of er ooit een effectieve ecologische verbindingszone komt. We houden de vinger aan de pols en proberen voortdurend bij de plannenmakers onze ideeën te berde te brengen. Maar ja, de financiële situatie van de gemeente Zuidplas helpt daarbij niet echt.

Vogelcursus

De animo voor de cursus *Vogels ontdekken en herkennen* blijft onverminderd groot. Ook dit jaar weer 30 deelnemers. Tijdens de cursusavonden en zeker ook tijdens de excursies, wordt op een ontspannen manier veel geleerd. De cursus wordt dit jaar gecoördineerd door Annemarie en Alfred Meems die deze rol zeer voortvarend en enthousiast op zich nemen. Ook bij de gidsen een aantal nieuwe gezichten: vele handen maken licht werk.

Plantenwerkgroep

In de eerste helft van 2024 organiseerden Josien Hofs, Threes Lekkerkerk en Dick Hoek van Rotta en Willemien Troelstra van FLORON een praktijkdeel bij de landelijke online basiscursus Flora van FLORON. Dit praktijkdeel bestond uit drie avonden in het Trefpunt en drie excursies. Op de praktijkavonden gaven de organisatoren nadere uitleg over determineren en inventariseren. Daarnaast oefenden de deelnemers met determineren van enkele plantenfamilies. Tijdens de excursies leerden de cursisten families en soorten in de praktijk herkennen en oefenden ze met inventariseren op basisniveau. Er waren meer aanmeldingen voor de cursus dan beschikbare plaatsen. Hieruit, en uit de ervaringen bij de excursies, blijkt dat de belangstelling voor planten bij Rotta groeiende is. Daarom namen Josien Hofs en Eric Schoen, na overleg met het bestuur, het initiatief om een plantenwerkgroep op te richten. De doelen van de werkgroep zijn om de kennis van de flora in ons werkgebied te verdiepen, onderzoek te doen in relatie tot vragen over beheer door Rotta, gegevens aan te leveren als materiaal voor gesprekken met beheerders en het verenigingsgevoel te versterken. Op 23 september organiseerden Josien en Eric in het Trefpunt een eerste bijeenkomst om ideeën uit te wisselen. Deze werd door 11 personen bezocht. Uit de inventarisatie van ideeën kwam naar voren dat een nadere verkenning van plantenfamilies gewenst is en het herkennen daarvan in de praktijk. Daarbij het ook interessant te ontdekken welke plant waar staat en waardoor dat bepaald wordt. De startbijeenkomst werd gevolgd door bijeenkomsten in het Trefpunt op 15 oktober, 5 en 19 november en 3 december, elk bijgewoond door ongeveer 10 leden. Het accent lag op determineren. In 2025 levert de plantenwerkgroep een bijdrage aan de telling van bladrozetten van de bijenorchis in de Eendragtspolder, organiseren leden van de werkgroep een praktijkdeel bij de landelijke online basiscursus Flora van FLORON, en wordt een begin gemaakt met de inventarisatie van de flora in het werkgebied van Rotta.

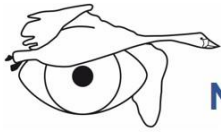
Natuurwerk

In 2024 hebben de vrijwilligers van Rotta Natuurwerk 3211 uur zich ingezet voor de natuur in ons werkgebied. De meeste uren in de Rottemeren, in samenspraak met Staatsbosbeheer: in het Koornmolengat 450 uur, de Wiebertjes 773 uur, totaal 1870 uur. De rest van het werk gebeurde in Park de Polder, in de Groenzoom en bij particulieren.

In het Hoge Bergse Bos zijn er 7000 reuzenberenklauwen uitgestoken en 1500 bloemkoppen afgesneden voor ze in het zaad raakten. Het aantal geknotte wilgen bedraagt 215 stuks, geknot in Park de polder, Koornmolengat, de Wiebertjes en het Land van Belofte, terwijl in de Hennipgaarde de drie wilgengriendjes ook zijn gesnoeid.

Snoeiwerk bij de Zevenhuizerplas

De visdiefvloten en een eiland zijn geschoond. Dat geldt ook voor de nestwanden voor de oeverzwaluwen, waarbij de gebruikte broedgaten opgevuld zijn met nieuw zand. De leemwal voor de zandbijen is ontdaan van begroeiing, zodat de zonnewarmte de nestgangen tot leven kan brengen. Er is veel tijd besteed aan het kort houden van bramen, die anders hele gebieden overwoekeren en de biodiversiteit bedreigen. Overigens zijn bramen op andere plekken juist weer belangrijk voor diverse soorten. Alle grote nestkasten voor uilen zijn zowel in de winter als in het broedseizoen nagelopen en zo nodig gerepareerd of vervangen. Op meerdere gunstige locaties zijn nieuwe kasten geplaatst.

Van Staatsbosbeheer hebben we weer een financiële vergoeding gekregen en ook een flinke bijdrage voor de aanschaf van brandstof en gereedschap. De gemeente Lansingerland heeft ons een accu kettingzaag geschonken voor ons werk in Park de Polder. De familie Vilerius van het Land van Belofte heeft ook een bedrag gedoneerd voor ons werk op hun land.

Jeugdactiviteiten

We begonnen 2024 met de favoriete bezigheid voor de Rangers: het uilenballen pluizen. Altijd weer verrassend wat daar allemaal inzit, waardoor weer ontdekt wordt wat uilen allemaal eten. Dit jaar hebben we de activiteiten van de Rangers zoveel mogelijk gekoppeld aan andere Rotta-specialiteiten. Zo hebben we, met hulp van Ad Somers twee grote insectenhôtels gemaakt die, in de voor- en achtertuin van het Trefpunt, mooi tussen de bloemen staan. In de herfst hebben we een spannende avondexcursie gehad op zoek naar vleermuizen. Onder leiding van 2 Rotta-experts mochten we hun batdetectors gebruiken en leerden we de verschillende vleermuizen herkennen. Niet lang daarna trokken we de skiberg op om met een kijker mee te kijken en te mee luisteren met de tellers van de trekvogels. Een klein groepje Rangers mocht dit jaar mee met het ringen van torenvalken en steenuiltjes. Dat was een heel bijzondere ervaring.

Met de Kapoentjes, kleuters van groep 1 en 2, volgen we de seizoenen en proberen daarbij de leidraad 'expeditie 10' te volgen. Expeditie 10 is een lijst van 10 dieren en planten die ieder kind in zijn basisschooltijd zou moeten leren kennen. In het voorjaar legden we de focus op koolmees en pimpelmees. In de zomer ontdekten ze de ontwikkeling van rups tot vlinder en zochten vooral het klein koolwitje. In de laatste bijeenkomst hebben de Kapoentjes ontdekt wat er allemaal onder onze voeten leeft en hebben ze gezocht naar kleine diertjes. Bij de kleuters verwerken we alles wat ontdekt is in knutselwerkjes met natuurlijke materialen en een spelletje. Voor de begeleiding van de jeugd hebben we genoeg mensen. Nu nog vooral 'hoe krijgen we genoeg kinderen!'

Rangers in de weer met wilgentenen

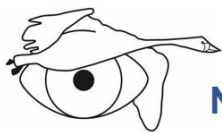
Tuinvogeladvies

Sinds 2019 kunnen Rotta-leden en bewoners in ons werkgebied advies krijgen over een natuur- en vogelvriendelijke inrichting van tuinen en ervan. Ondanks beperkte capaciteit door ziekte van onze tuinvogelconsulent Henk Starink zijn in 2024 toch nog acht adviezen gegeven. Heel fijn is dat Rita Schmidt-Bol ook is begonnen als tuinvogelconsulent. Zij ging meteen aan de slag met een waardevol advies voor een nieuw in te richten, grote tuin in Berkel en Rodenrijs. De overige adviezen gingen over de plaatsing van nestkasten voor tuinvogels, bijen, ijsvogels (2x), kerkuilen en ooievaars. In de meeste gevallen kon met enkele tips worden volstaan. Een aparte bijdrage betrof het maken van een inrichtingsvoorstel voor de Gemeente Lansingerland over de aanleg van poelen en mantelzoom bosranden in Park de Polder in Bergschenhoek. Recent werd bekend dat de gemeente dit plan heeft overgenomen, waardoor binnenkort een extra stukje natuurwaarde kan worden toegevoegd.

Trefpunt

Het afgelopen jaar werd weer eens aangetoond hoe blij iedereen is met "onze" nieuwe schuur. Het is een fantastisch mooie ruimte, voorzien van allerlei gemakken.

Het Trefpunt is ook in 2024 weer volop gebruikt en goed bezocht. Enkele voorbeelden hiervan zijn

de goed bezochte ledenavonden en de succesvolle, vernieuwde cursus Vogels ontdekken & herkennen. De Rotta Rangers en Rotta-Kapoentjes hebben hier hun thuishonk. Het Trefpuntteam beheert het gebouw en gaat over alle zaken in en rond ons Natuurcentrum, ook het gebruik aan derden. Andere natuur-gerelateerde verenigingen en organisaties weten ons te vinden.

Door het faillissement van de leverancier van onze CV thermostaat heeft onze Kees van Krimpen zelf een thermostaat ontwikkeld met een jaarkalender, verpakt in een luxe vogelhuisje. Met deze thermostaat is het weer mogelijk om op afstand de verwarming in te stellen en regelen. De zonnepanelen hebben overuren gedraaid.

Het team ondersteunt via Rotta-Varia onder andere exposities, tentoonstellingen en de plantenruil-dag. Rotta-Actief, die iedere donderdag ter plaatse is, ondersteunde de verdere aanpassingen van de ruimtes en bouwden onder andere vele soorten nestkasten. Door onze "tuindames" werd er gewerkt aan de kleurrijke tuin rondom het Trefpunt. Een juweeltje voor alles wat leeft, vliegt, zoemt en steekt.

Iedere zaterdag was het Trefpunt geopend voor publiek, waarbij de Rotta-vrijwilligers graag uitleg gaven over al onze activiteiten. Vanaf 2025 is de zaterdag openstelling maar 1 maal per maand, maar dan wel met een thema en activiteit. Ook konden er weer artikelen en honing gekocht worden.

Onze vrijwilligersgroep 'Witte Tornado's' zorgt er iedere keer weer voor dat het gebouw er spic en span uitziet. Inmiddels heeft onze trefpuntbeheerder Ad Somers een deel van zijn werkzaamheden, de agenda en werkzaamheden rondom het gebruik van het Trefpunt, overgedragen aan Marian Krispijn.

Onderzoek

Citizen Science is onderzoek waaraan mensen zoals jij en ik kunnen meedoen, veel leden van Rotta doen dit al! Bijvoorbeeld door een merel te noteren op de voederplaats in de tuin of een bloeiende plant te herkennen met de ObsIdentify-app van Waarneming.nl. Als je meer over planten wilt leren, is de werkgroep Planten misschien iets voor jou. Onlangs gaf ik hier een lezing over bloembio-logie aan een enthousiaste groep leden die onderzoek doet naar de verspreiding van planten in onze omgeving.

Heb je de afgelopen jaren aan de cursus vogelherkenning deelgenomen en kom je vaak in het veld, dan is het misschien leuk om je eigen omgeving in het voorjaar te inventariseren op broedvogels. Dit helpt om trends in vogelpopulaties binnen Rotta vast te leggen. Veel leden doen al mee aan het Broedvogel Monitoring Project (BMP) van Sovon. De verzamelde gegevens zijn niet alleen nuttig voor onderzoek, maar ook voor natuurbeheer door Staatsbosbeheer. Daarnaast verwerkt Dick Hoek deze data in zijn jaarlijkse vogeloverzicht in Aves Visum.

In de Eendragtspolder bestuderen studenten van de TU Delft hoe wetlands en klimaatverandering steekmuggen die 'gewone' vogels als gastheer hebben, beïnvloeden en welke rol die spelen bij de verspreiding van ziekten. In 2025 wordt een deel van de Eendragtspolder tijdelijk onder water gezet om te zien hoe dit de vogelpopulatie verandert. Wij, als Rotta-leden, werken hieraan mee. Omdat wij de vogels in dit gebied goed kennen, kunnen wij waardevolle gegevens verzamelen. In 2024 hebben we een nulmeting gedaan: op vaste momenten telden we 10 minuten lang welke vogels er waren. Deze gegevens worden vergeleken met de waarnemingen in 2025, als een deel van het gebied onder water staat. We zijn erg benieuwd naar de uitkomsten van dit onderzoek en hopen op waardevolle inzichten over vogels en klimaatverandering!

Waterkwaliteit

Door omstandigheden is het de Werkgroep waterkwaliteit niet gelukt om activiteiten te ontplooiën. Mogelijk lukt het om in 2026 de werkzaamheden weer op te pakken. <<